Nr 194. ROK 1838. PONIEDZIAŁEK 27 SIERPNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złp. 10 miesięcznie złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Róży i Zet.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Włastimira.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE

Dzień godzina	Barometr do O q R. red. w miarze Paryzkiéj	stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery.	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
6	27" 3" 551	† 8°, 6	3" 54	Płł. Zachodni słaby	Pogoda z chmurami	
25 2	4, 157	† 11. 6	4, 02	zachodni mocny	Pochmurno	Deszcz
10	5, 063	† 9, 0	3, 90	„ słaby	Pogoda z chmurami	deszcz grzmot
6	5, 592	† 9, 1	3, 77	zchhodni średni	Pochmurno	
46 2	5, 841	† 12, 3	4, 00	Pn Zachodni słaby	„	Deszcz
10	6, 372	† 9, 6	3, 38	Zpn Zachodni słaby	„	

Część Urzędowa:

Nro 4323.

OBWIESZCZENIE.

TRYBUNAŁ I. INSTANCYI

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy do pozostawionego śmiercią ś. p. Julianny z Wołowskich Relickiéj w roku 1812 zmarłéj, majątku a przypadłego na głowy Tekli i Teofila Relickich pozostałych dzieci, dotąd ani też spadkobiercy, ani od nich mogący mieć prawo nie zgłosili się, przeto Trybunał wzywa prawo do spadku mieć sądzących, aby w przeciągu miesięcy trzech od daty niniejszego ogłoszenia z stósownemi dowodami do Trybunału zgłosili się, inaczéj w massie téj jako bezdziedzicznej postąpionem zostanie.

W Krakowie d. 26 lipca 1838 roku
Dudrewicz.
(3r.) Sekr. Tryb. *Librowski.*

Część Polityczna:

WIADOMOŚCI Z POCZTY WCZORAJSZÉJ.

— Paryż 17 Sierpnia. —

Wczoraj przyjmował JK. Mość w Tuilleryach posła cesarsko-austryackiego hr. Oppony i wiele innych osób.

Tegoż dnia młody żeglarz xiąże Joinville, trzeci syn JK. Mości, mianowany został kapitanem korwety «*Creole*» o 24 działach, z którą xiąże w krótce popłynie do eskadry francuzkiéj w cieśninie mexykańskiéj stojącéj. Królewicz prosił dostojnego ojca swojego, aby mu pozwolił służyć w téj wiadoméj wyprawie.

Nadeszłe tu dzienniki z Lizbony pod d. 7 b. m. zawierają urzędowe doniesienie o zupełnem rozbiciu korpusu partyzanckiego Remeschida, który 5 lat ciągle walczył za sprawą D. Miguela i ustawicznie niepokoił rząd

konstytucyjny. Sam Remeschido wzięty do niewoli i przed sąd wojenny stawiony, w dniu 2 sierpnia rozstrzelany został.

Wiadomość ta polepszyła zaraz kurs papierów portugalskich, a nawet i hiszpańskie 5 procentowe z $22\frac{1}{8}$ za sto, podniosły się na $22\frac{3}{8}$. —

Donoszą od granic hiszpańskich z Viana pod d. 8 b. m. że Esparterissimus, (hrabia Luchano,) zabiera się znowu do uderzenia na Estellę; idzie tylko o to, aby wprzód pobić na głowę Kabrerę, — co wziął na siebie jenerał Oraa i w tym celu zgromadza wszelkie siły w okolicach Kantaviei. Dzienniki liberalne obiecują już teraz niezawodne zwycięztwo wojskom konstytucyjnym.

List zaś z Bajonny donosi między innemi, że 3000 karlistów katalońskich prześli rzekę Ebro, w celu posiłkowania Kabrery.

— *Dnia* 18 *Sierpnia.* —

Królowa angielska rozwiązała dnia 16 b. m. posiedzenia tegoroczne parlamentu stosowną mową od tronu w któréj co do spraw zewnętrznych, wynurzywszy swój żal nad trwającą ciągle wojną domową w Hiszpanii, zapewiiła izby, że z wszystkiemi mocarstwami zagranicznemi zostaje ciągle w stosunkach przyjacielskich.

Listy prywatne z głównéj kwatery hrabiego Luchano, donoszą że przygotowania do uderzenia na Estellę trwają bez przerwy i z wielką starannością są czynione; nawet legija angielska, którą dawniéj Ewans dowodził, ma się połączyć z armiją Espartera, dla zbierania nowych laurów, pod Estellą.

Z drugiéj strony Kurjer angielski, donosi między innemi, że pokonanie Kabrery trudne będzie, — że wojsko jego również jest liczne jak konstytucyjne; ma po sobie karność i bitność żołnierza, i jenerał ten, tak dobrze rozporządził swe stanowiska, że wrazie naglącéj potrzeby, może przejść rzekę Ebro i dać pomoc Estelli.

Równie mocne jest stanowisko armii D. Carlosa pod Viana, gdzie siły jego teraz zgromadzone, wyrównywają prawie co do liczby wojsku Espartera; a nawet list z Bajonpod d. 13 donosi z Onate że jenerał Maroto usiłuja wciągnąć hrabiego w bitwę, lecz dotąd nieudał mu się ten zamiar. Kabrerze niepotrafi przeszkodzić Oraa pójść do Kastylii lub przeprawić się za Ebro. Jeżeli więc twierdzenia te są zasadne; trudno będzie jeneraliszimowi konstytucyjnemu dokazać co stanowczego pod Estellą.

Na wczorajszéj giełdzie papiery 5 procentowe hiszpańskie, które z powodu pobicia partyzantów D. Miguela w Portugallii, podniosły się były z $22\frac{1}{8}$ na $22\frac{3}{8}$, spadły znowu na 22.

Wiadomości z poprzednich poczt.

— *Petersburg* 28 *Lipca* (9 *Sierpnia*). —

Z powodu odezwy prezydującego w kommissyi rządowéj przychodów i skarbu królestwa polskiego, radcy tajnego Fuhrmann, z zapytaniem: który z rządów: cesarstwa i królestwa ma mieć w swéj władzy takie skonfiskowane dobra, których część jedna znajduje się w cesarstwie, a druga w królestwie! Minister dóbr rządowych, nie mając na to stanowczego przepisu, przedstawił tę okoliczność pod rozwiązanie komitetu gubernii zachodnich, na którego zdanie N. Casarz Jmć w dniu 9 czerwca b. r. rozkazał co następuje: 1) Nieruchome majątki powstańców, konfiskacie uległe, mają zostawać w wiedzy rządu tego kraju, w którym są położone. — 2) Ruchome majątki i kapitały, ulegają temuż prawidłu co i nieruchome. — 3) Jeżeli powstaniec ma majątek nieruchomy w Rossyi, a ruchomy w Polsce, w takim razie oba te rodzaje majątku należą de Rossyi, i nawzajem. — 4) Jeżeli po powstańcu pozostały nie-

ruchome i ruchome majątki tak w Rossyi jak i w królestwie Polskiém, wtedy jedne przechodzą do skarbu cesarstwa, a drugie do skarbu królestwa. — 5) Jeżeli powstaniec miał tylko ruchomość i kapitały, te, gdziekolwiek się znajdują, należą do tego rządu, którego on był poddanym.

Wolą Monarszą, obwieszczoną ukazem rządzącego senatu z d. 6 września 1837 r. polecono minister. spr. wew. ustanowić w guberniach zachodnich zakłady wychowania dzieci miejscowéj niadostatniéj szlachty i urzędników, z funduszów tak od urzędów Powszechnéj opieki jak i od skarbu udzielonych. Minister spraw wewnętrznych, zabierając się do wykonania téj woli cesarskiéj, porozumiewał się z ministrem oświecenia i otrzymawszy od niego szczegółowy wykład zasad, na których z większym pożytkiem mogą być urządzone takowe zakłady, pod wiedzę szkolnéj zwierzchności, przedstawiał o tém komitetowi ministrów, na zdanie którego, N. Cesarz Jmć, dnia 24 maja b. r. raczył rozkazać co następuje: 1) Zamiast naznaczonego przez ukaz 6 września 1837 roku ustanowienia w zachodnich guberniach pod wiedzą urzędów Powszechnéj opieki zakładów wychowania dzieci miejscowéj niedostatniéj szlachty i urzędników, założyć dla nich pensye przy gimnazyach lub powiatowych szkołach, na początek w miastach: Grednie i Nowogródku dla gubernij grodzkiéj, wileńskiéj i obwodu białostockiego, w Kamieńcu Podolskim dla podolskiéj, w Kijowie dla kijowskiéj i wołyńskiéj, w Mohylowie dla mohylewskiéj, witebskiéj i mińskiéj, 2) Te zakłady utrzymywać we wszystkiém na zasadach wspólnych z będącemi już przy gimnazyach pensyami. — 3) Pieniądze na utrzymanie w pensyach uczniów, wypłacać z summ ursędów Powszechnéj opieki. Szczegółowe wyrachowanie summy, jaka przypadnie na każdy z tych urzędów, do okręgu zakładu zaliczonych, stósownie do środków każdego z nich, tudzież naznaczenie kompletu pensyonaryuszów w każdéj pensyi, ma być zrobione przez ministerstwo spraw wewn., za porozumieniem się z ministerstwem oświecenia. — 4) Dla niedostatku w Kijowie gotowego lokalu, nająć takowy dla pensyi tymczasowo, lub, jeżeli to będzie korzystniéj, kupić, albo wybudować dom, z udzielonego ze skarbu wsparcia, które jednak według brzmienia ukazu 6 września 1837, nie ma przechodzić 20,000 rubli, — 5) Na pensyą ustanawiającą się w Mohylewie, wydać jednorazowie z tamecznego urzędu Powszechnéj opieki, summę 20,000 rubli, a nadto wypłacać z dochodów tegoż urzędu corocznie przez pierwsze pięć lat od otwarcia pensyi, po 10,000 rubli, a przez dalsze lata po 5000 rubli, z których odpowiednia liczba pensyonaryuszów urzędu Powszechnéj opieki ma być utrzymana. — 6) Przy ustanowieniu w dalszym czasie pensyj szlachetnych przy innych gimnazyach i szkołach powiatowych w guberniach zachodnich, daje się władza ministerstwu spraw wew. za porozumieniem się z minist. oświecenia, naznaczać do nich pensyonaryuszów urzędów Pow. opieki, stósownie do zamożności tych urzędów i dogodności lokalu. — 7) Szczegółowe przepisy co do wybierania pensyonaryuszów do pomienionych zakładów, utrzymywania ich i uczenia, umieszczania w służbie rządowej po ukończeniu wychowania i t. p., mają być wyłożone w oddzielnéj ustawie o tych zakładach, ku czemu ma być sporządzony projekt, który, po roztrząśnieniu w ministerstwach spr. wewnętrznych i oświecenia, będzie wniesiony na zatwierdzenie porządkiem zwyczajnym.

— *Paryż* 13 *Sierpnia.* —

Kapitan Casy, dowódca okrętu *Herkules* na którym odbywał żeglugę xiąże Joinville. zamiast wracać do Brestu popłynął do Tu-

lonu. Posłanie go tamże, zdaje się z ważnych wynikać pobudek. Sądzą, że ma polecenie przygotować nową eskadrę na morze Śródziemne.

Doktorowie xiężny Orleans, są zawsze gotowi na każde zawołanie w pawilonie Marsan, co wskazuje, że rozwiązanie tejże jest spodziewane co chwila.

Przybył tu wczoraj pan Mazel, urzędnik ministerstwa interesów zagranicznych w Hadze, dla objęcia przy poselstwię holenderskiém, obowiązków sprawowanych przez pana Fabricius, który opuścił już Paryż.

W Tulonie miano dnia 8 b. m. wiadomości z Tunis. Połączone floty kontradmirałów Gallois i Lalande, stały na kotwicy przy tamtejszym porcie i były gotowe do działania. Admirał Gallois spodziewał się codziennie przybycia floty tureckiéj. W skutku porozumienia się zaszłego między obudwoma admirałami, wysłano jak najspieszniéj bryg *Lutin* z depeszami do Tulonu, zkąd przesłano je bezwłocznie d. 7 drogą telegraficzną do Paryża; tąż samą drogą nadeszła odpowiedź do Tulonu, a dnia 8 powiozła ją galiota *La-Légere* pod Tunis.

Infant Don Franc. de Paula, przybył d. 11 b, m. do tutejszéj stolicy i wysiadł w mieszkaniu już oddawna dla niego przygotowaném, przy ulicy *Faubourg-St-Germain*.

Donoszą z Afryki, że pokolenie Duarów, żyjące pod opieką francuzką, gotuje się do wojny przeciwko pokoleniu Beni Amer, należącemu do Abd-El-Kadera. Ci ostatni, wpadłszy w granice francuzkie, zamordowali jednego z znakomitszych Duarów, którzy gotują się za to do zemsty, jeżeli rząd francuzki nie postara się o zadość uczynienie.

Fregata *Guerrière*, zabawi podobno dłużéj w porcie tulońskim, aniżeli z początku sądzono. Dnia 4 b. m. dawał na niéj arcyxiąże wielki obiad dla znakomitszych osób, a dnia 6 dano w ratuszu bal, na którym znajdował się arcyxiąże z całym sztabem fregaty swojéj.

— Z Hagi 12 Sierpnia. —

Potęga morska kraju naszego, co do służby czynnéj, składa się właśnie z 9 fregat, 7 korwet, 4 brygów piérwszego rzędu, 2 brygów mniejszych, 3 statków parowych i 13 łodzi kanonjerskich; to wszystko liczy na pokładach swoich 4793 żołnierza morskiego. Prócz tego, zostaje w służbie nieczynnéj: 8 okrętów liniowych, 13 fregat, 7 korwet, 9 wielkich i 3 małe brygi, 1 statek parowy i znaczna liczba łodzi oraz różnych pomniejszych statków wojennych.

Według doniesień z Surinam daty 8 czerwca, jenerał-gubernator posiadłości holenderskich w Indyach wschodnich, wydał rosporządzenie tyczące się wprowadzania i wywożenia niewolników, co przecież tylko w nadzwyczajnych razach i po dokładném roztrząśnieniu ze strony gubernatora i za wyrazném jego pozwoleniem, miejsce mieć może. Przekraczający te rozporządzenie, nietylko zapłaci za każde wprowadzenie i każde wywiezienie niewolnika, kary 1000 złł. ale będzie nadto obowiązany odstawić tegoż, do miejsca zkąd wzięty został.

— Bajonna 8 Sierpnia —

Don Karlos przybył dnia 2 do Oñate i tam założył teraz swą główną kwaterę. Espartero zrobił poruszenie zdające się wskazywać, że wznowił zamiar posiąpić ku Estelli. Zurbano został pobity przez karlistów podczas wycieczki którą zrobił z Witoryi.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 25 do dnia 27 Sierpnia.

Dunin Anna, Wąsowicz hr., Disterlof Ignacy, z Polski. — Foltyński Józef ob., Tissot Karol, Loder Jan, z Galicyi; — Straus, Maijer, Boebel Leopold, ob., z Prus.

Wyjechali z Krakowa.

Błeszyński Lud., Błeszyńska Karolina. Ferencowicz Anna ob., do Polski — Zagajewski Stan, Konopczyna hr, do Galicyi. — Troska Szymon, Kalect Antoni, Rieger August, Steiner Ludwik, Schpricenstejn hr., do Prus.